

10138

LA CAMPANA DE GRACIA.

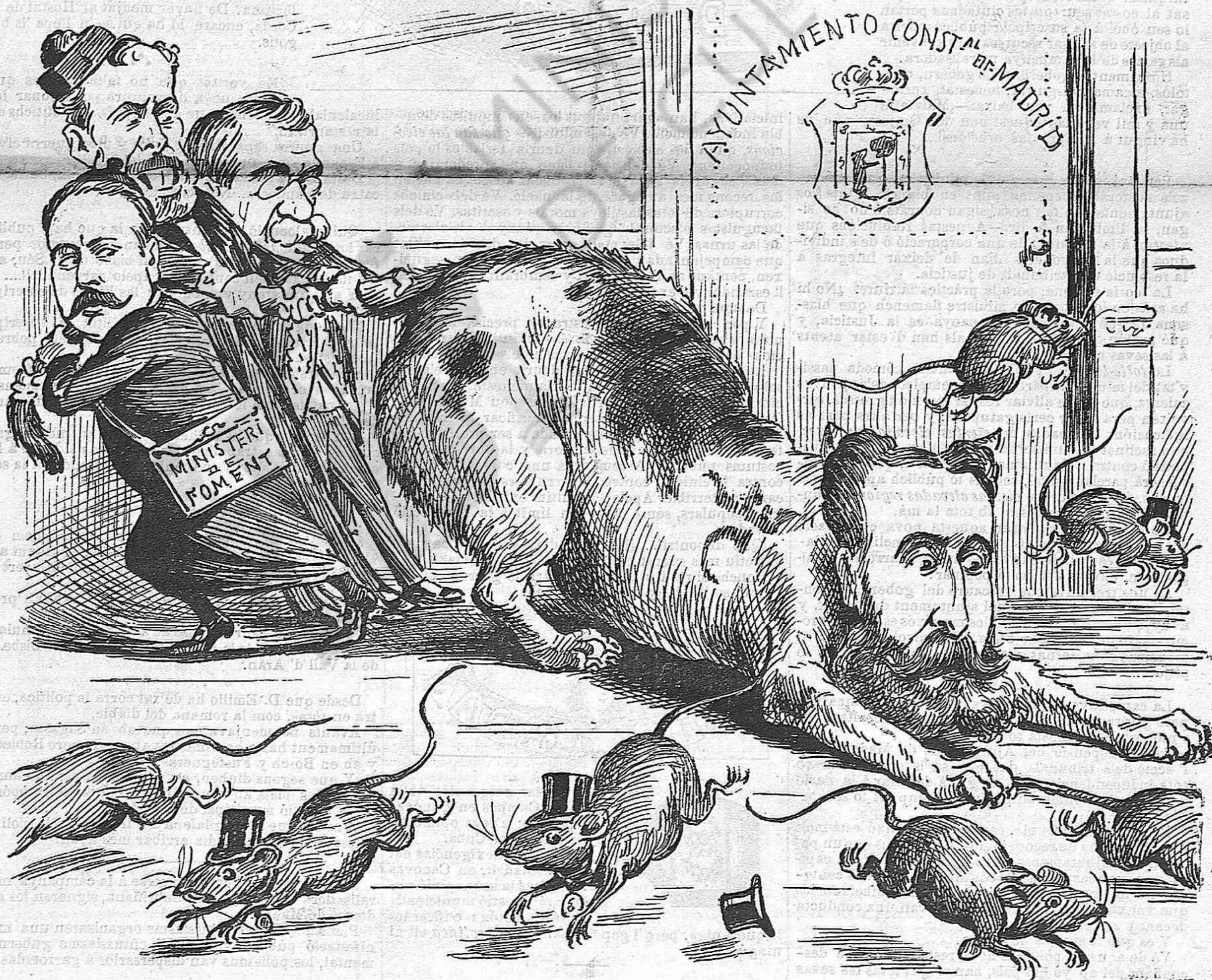
DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA,
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

UN GAT DE BONA CASTA Y LAS RATAS DE MADRIT

¿Qui 'ls sembla que té mes culpa:
las ratas que 'l gat empayta,

ó 'ls que li agafan la qua
perque no puga empaytarlas?

UNA CAMPANYA NECESSARIA

L' HOME DEL DIA

EYA ja molts dies que alguns periódichs de Madrid venían publicant articles sobre 'ls abusos comésos per alguns individus de aquell Ajuntament. Se citaven fets precisos y 's consignavan los noms propis de alguns regidors compromesos. Y á pesar de tot ningú ó casi ningú 'n feya cas. Vivim en una atmósfera tal, que en certa manera podria dirse que las emanacions pestíferas de qu' está saturada, tenen al país que ha de respirarla completament amodorrat, paralisat, silenciós é inmóvil.

Sigué menester que uns miserables tractessin de atentar contra la existencia del firmant de aquellas públicas denuncias, perque de repent, se despertés vigorosa, imponent la indignació del públich. Ja era hora.

Desde aquell punt s' ha fet popular no sols á Madrid, sino en tota Espanya, lo nom fins ara desconegut de D. Julio Urbina, Marqués de Cabrñana.

¿Qui es aquest desfacedor de entuertos municipales? Un home decent, dotat de un carácter enter, de un gran vigor físich y de una habilitat extraordinaria en lo maneig de las armas. Un home resolt á dir tot lo que sab y á sostenir tot lo que diu en tots los terrenos. Un paladí de la moralitat.

Avuy lo poble de Madrid l' escuda unánimement, sense distinció de classes ni gerarquias. Totas las corporacions s' han posat al costat seu: tots los ciutadans portan lo seu óbol á la suscripció pública oberta al objecte de allegar recursos pera subvenir als gastos de la campanya moralisadora.

Unicament lo govern... Lo govern, cautelós, escamat, disgustat, molestat, xeríngat, exclama en veu baixa:—Malviate una y mil vegadas aquest nou don Quijote, que 'ns ha vingut á rompre las oracions!...

Per aixó, en un principi 'ls ministres, que per rezelz electorals, suspenen punt en blanc á tots los ajuntaments que fan nosa, sigan honrats ó no ho sigan, se limitavan á dir:—Aquestas resolucions que afectan á la moralitat de una corporació ó dels individus que la componen s' han de deixar íntegras á la resolució dels tribunals de justicia.

La teoria es bona; pero la práctica fá riure. ¿No hi ha acás en lo govern un ministre flamench que blasona de que ell sol aquí á Espanya es la Justicia, y que pretén que tots los tribunals han d' estar atents á las sevas ordres?

Lo tolle-tolle del públich davant la cómoda passivitat del ministeri, partidari del empleo dels panyos calents, que sense aliviar res, si son molt grossos, serveixen pera tapar certs gatuperis; y per altra part las indicacions emanadas de ciertas elevadas regiones, han inclinat al ministeri á fulminar un decret de suspensió contra l' Ajuntament de Madrid, qual suspensió será parcial ó total, segons lo públich apreti més ó menos, ó segons desde ciertas elevadas regiones apuntin ab un dit ó amenassin ab tota la ma.

De pás precisa registrar aquesta nova claudicació del ex-mónstruo, que als pochos dias de inclinarse davant de l' espasa de Sagunto, avuy s' arronsa, malgrat seu, davant del basto popular.

Fá uns tres anys que vá caure del govern, á conseqüencia dels escándols del ajuntament de Madrid, y avuy que 's reproduheixen los mateixos escándols procura aguantarse á tota costa. Qualsevol diria que l' mónstruo s' ha tornat gat... y gat escaldat qu' es lo pitjor.

La campanya moralisadora es altament simpática; pero glograrán los que l' han empresa 'ls resultats que s' proposan? Aquí está tota la qüestió.

Ab la suspensió del Ajuntament de Madrid y ab l' acció dels tribunals, dat que se 'ls deixi obrar ab tota independencia ¿se conseguirá depurar á la nació del virus de la immoralitat que corromp tot lo seu organisme?

Reventar una pústula, cauterisarla... aixó 'está molt bé... Pero s' ha de reconeixer que no es mes que un paliatiu. De Ajuntaments corromputs com el de la capital de la monarquia se 'n contan á Espanya á centenars, á milers. L' excepció no la constitueixen los que xanxullejan, sino 'ls que observan una conducta decent y correcta.

Y es que 'l mal vé de dintre. Vé de aquests polítichs de la restauració, que desconfiant del ap'yo del país, han ofegat todas las sevas

La vila de Igualada ha tributat obsequis entusiastas al seu fill predilecte Anacleto Girbau, que tan heroisme desplegó en la defensa del fort del Esterón.

Ascendit á segon tinent, ha vingut á Espanya á restablirse de las feridas que rebé en tan memorable fet de armas, desitjós de tornar á batres en defensa de l' honra de la patria.

Igualada ha fet lo que devia en honor de aquest valent. Rebin los igualadins lo nostre aplauso mes entusiasta.

L' editor m' encarrega que 'ls comuniqui una noticia. Lo dijous día 5 de Desembre apareixerá l' Almanach de la Esquella de la Torratxa pera 1896, que cada any obté un éxit assombrós, agotantse en pocas horas una edició numerosíssima.

Enguany l' Almanach per sos traballs literaris, per sos infinits grabats y per la importancia y l' número dels escriptors y artistas que 'ls suscriuhen, rivalisa si es que no supera als dels anys anteriors.

Per lo tant, ja saben lo que importa, y es que surt dijous al matí. Si volen adquirirlo, no s' adormin.

Los carlins se bellugan. Celebran ápats y meetings. Apareixen provocatius y amensassadors. Y no 's recatan de dir en veu alta qu' están organissats per reanudar las salvatjes aventuras ab que tantas vegadas han ensangrentat la terra espanyola.

Jo no sé si van tan moguts per l' entusiasme que 'ls inspira 'l rey de las húngaras, ó perque 'ls sembla sentir pel cantó de Cuba, lo drinch de l' or.

Saben per experiencia que una insurrecció á temps en lo nostre país pot valer una fortuna. De haver menjat al Hostal de la Corda, encare hi ha qui se 'n llepa 'ls bigotis.

En veritat que no faltaria mes que aquesta nova desventura per coronar los incalculables beneficis que deu lo país als polítichs de la restauració.

Una guerra separatista á Cuba y una guerra civil á Espanya sería una ditxa completa.

Després de buidar la caixa de la Hisenda, obrir la caixa de Pandora... Negoci rodó.

¿Quina alocució mes entusiasta la que han publicat los catòlics del bisbat, demanant recursos pera fer una demostració d' afecte al bisbe de la Séu; ab motiu de habèrseli conferit el capelo cardenalici!...

Y ab quin afany van cubrint las listas de suscripció!...

No s' engreixan, no, ab tanta facilitat, las suscripcions obertas pera socorre á las familias dels pobres reservistas!...

Y es que als verdaders catòlics no 'ls entusiasma tant lo color roig de la sanch derramada en defensa de la patria, com lo color roig de un birret de cardenal.

Deu ser perque 'ls cardenals la ballan mes magra que las familias treballadoras, obligadas á donar á la patria l' únich apoyu que tenian per auendre á la seva subsistencia.

Una pregunta: ¿Y no tindrà 'l bisbe Casanya un arranch com el que ha tingut el Marqués de Cabrñana, destinant als pobres lo producte de la suscripció que han obert á Madrid sos entusiastas admiradors?

Difficil es que 'l cardenal respongui á aquesta pregunta.

Ja veurán com tractantse de aixó fará 'l dissimulat, y mes que bisbe de la Séu de Urgell, semblará bisbe... de la Vall d' Arán.

Desde que D. Emilio ha deixat corre la politica, entra en totas, com la romana del diable.

Avants no menjava mes que ab en Sagasta; pero últimament has'a ha esmorzat ab en Romero Robledo y ab en Bosch y Fustegueras.

Y que segons diuhen, els tres comensals han amantit tots los plats ab una animada conversa apropósit de la qüestió municipal de Madrid!

Veritat que la Magdalena á l' inversa de la politica espanyola ja no podia arribar mes avall?

Los primers que van adherirse á la campanya moralisadora del Marqués de Cabrñana, sigueren los esdiants de Madrid.

Plens de juvenil entusiasme organissaren una manifestació pública, y plens d' entusiasme gubernamental, los polissons van dispersarlos á garrotadas.

iniciativas, han agarrotat tots los seus impulsos de noble independencia. Vé dels ministres que fan las elecciones, quan las elecciones qui deuria ferlas es lo país independent. Vé del caciquisme que predomina y deixa sentir la seva omnipotencia despótica fins en los recons mes amagats de la nació. Vé dels cinichs corruptors de todas las lleys morals y escritas. Vé dels taraguitas electorals, que han allunyat als electors de las urnas; Vé dels mals exemples de immoralitat que campejan adalt y que 'ls que son abaix segueixen, contant ab l' impunitat y sembrant per tot arreu l' escándol y l' excepticisme.

De aquí vé 'l mal. Y per contenir los seus estragos, precisa atacarlo, no tant en una que altra de sas infinitas manifestacions externas, sino en las sevas arrels mes fondas.

La campanya moralisadora deuria empéndrela resoltament lo país en massa. Seria menester que cada ciutadà honrat se convertís en un nou Marqués de Cabrñana. Sacudir la inercia, sacrificar la tranquil·litat, los interessos, y hasta la vida á ser precis en defensa del restabliment de la moral y la puresa en las costums públicas. Arremetre á una contra 'ls bruts, contra 'ls cinichs, contra 'ls corruptors, fentne un escarment terrible. Apelar en últim extrem á las energias populars, sense fixar un límit á la seva acció salvadora.

¿Qué dimontri!... ¿No es la dignitat de la patria l' objectiu mes sagrat de un poble que s' estima?

Donchs si resulta coreat y pudrit lo garrofer de Sagunto, se 'l talla y se 'l tira al foc.

P. K.

AVANT de las exigencias de n Martinez Campos en Cánovas va rectificat la seva opinió sobre la guerra de Cuba.

Davant de las exigencias del poble de Madrid, en Cánovas ha rectificat la seva opinió respecte á la qüestió municipal.

Podrá D. Antón rectificar tot lo que vulga, pero l' gep del país no 'l rectificat ell ni ningú.

sup al nalgas il emp at d
restituyaque s'guq ou empreg

requis em de emp s'imes el in Q.
stysms tag l' emp talur ad

GEOGRAFÍA CUBANA.—Avuy á Cuba ja no quedan més que dos ciutats.

Matanzas.

Cienfuegos.

Los soldats de una petita columna que 's vá batre ab els insurrectes, no varen desdejunarse fins á las cinch de la tarde.

¡Ay Senyor!... ¡Los que ab los seus abusos comprometen á cada punt l' honra d' Espanya, tan farts! ¡Y 'ls que donan la seva sanch pera posarla en lo lloch degut, en dejú fins á las cinch de la tarde!

Aquest contrast pinta al rin la situació tristíssima de la nació espanyola.

L' incentiu principal dels escándols del Ajuntament de Madrid qu' anys enrera van provocar la cayguda del govern conservador, sigué 'l famos Bosch y Fustiguera.

Y, á pesar de aixó, D. Albert avuy es ministre, y pels seus serveys á la causa ultramontana, está en camí de ser proclamat fill predilecte de la Iglesia.

Apelant á aquests precedents, D. Antón té un medi molt senzill de resoldre la qüestió del Ajuntament de Madrid.

Provoca una crisi ministerial, y als regidors tatusats de xanxullers pel Marqués de Cabriñana els nombra ministres de la Corona.

No té mes que recomenar que sigan molt devots, es á dir: que imitin á D. Albert... y la moral adquirirá un relleu extraordinari.

Desde 'l moment que 's quedí ab quatre pams de nas.

Diu un telégrama:

«El general Martinez Campos continúa en Santa Clara.»

¿Volen que 'ls digui la veritat? Per mí l' héroe de Sagunto, mes que á Santa Clara ja fa molt temps que 's troba á Santa Espessa.

Lo ministre de Hisenda parlant ab un periodista inglés li ha dit que té 'l propòsit de reformar l' actual sistema de tributació.

Segons lo Sr. Navarro Reverter aquest sistema es molt antic y necessita modificarse.

Ja veurán com lo ministre de Hisenda ara 'ns afeytará á la moderna y en lloch de rasarnos el pel, empleará un medi més radical: ens arrencará la pell.

Aquest dia, un contribuent feya consideracions sobre las declaraciones del general Burrero ó Borrego, que pretén que las necessitats del exércit aquí á Espanya están completament desatesas.

Y deya 'l contribuent:

—¡Desatesas las necessitats de un exércit que conta ab la suma de sis capitans generals, quan ni Alemania, ni Russia, ni Fransa, ni Inglaterra, ni Italia, ni cap país del mon els té!... Lo general está de broma.

A no ser—afegia—que pretengui que s' estableixi 'l quart entortaxat y 'l quint, y 'l sisé, y tots los demés que cápigán á las mánigas dels nostres generals. En qual cas fins podrián endurse'n las majors recompen-

sas, no 'ls que siguessin mes valents y prestessin majors serveys, sino...

—Quins?—vaig preguntarli.

Y ell me va respondre ab molt bona sombra:—'Ls que tinguessin los brassos mes llarchs!

Un rasgo de socialisme práctic.

En vista de lo que han suferit los obrers de las vidrierias de Carmaux, á conseqüencia de una huelga empenyadíssima, una senyora de París, Mme. Dembourg vá entregar á Rochefort la suma de 100,000 franchs, al objecte de que 'ls obrers en huelga poguessen montar un establiment y fer la competencia al seu antic patró.

¿No val mes fer aquestas caritats als obrers que treballan que á las ordres religiosas que gandulejan?

Mme. Dembourg es una senyora d' edat, de posició desahogada, y republicana acérrima de tota la vida. Un periodista aná á interrogarla, y la generosa dama tingué una resposta que pinta 'l seu caracter obert y franch.

—De manera—vá dirli 'l periodista—que vosté es una vella republicana socialista del any 48.

—¡Cóm s' enten vella!—replicá ab vivesa la senyora.—¿Qué vol dir aixó de vella? Un vestit vell es el que 's tira quan está usat; unas sabatas son vellas quan cauhen á trossos; pero un ser humá no pot dirse que siga vell sino quan es tonto ó malvat, cosas tan vellas com el mon. La inteligencia, 'l cor y la bondat no envelleixen may. Per lo que á mi toca soch tan jove avuy com al any 48.

Lo primer que han de fer los vidriers de Carmaux es una escaparate del cristall mes fi y mes pur, dedicantla á aquest ángel de la mes humana de las religions: l' amor al próxim, l' apoyo als débils, la filantropia generosa en favor de las classes treballadoras.

L' arcalde de Gracia ha publicat un bando contra la blasfemia.

No sería gens inoportú que 'l poble de Gracia 'n publiqués un altre contra la mala administració municipal.

Perque tals cosas passan á la Casa gran de la vehina vila, que al home mes ben parlat, á estímul de la indignació, pot escaparn 'hi alguna de las mes recargoladas.

Y hasta en sentit invers es possible que s' etgeguin blasfemias pels mateixos que tractan de evitarlas.

Suposém (es una suposició) qu' entre 'ls negociants de carn y 'ls regidors de un poble median secretas inteligencias pera rebaixar en lo pressupost municipal las tarifas dels drets de la carn, ab la condició precisa de que la rebaixa se la partiran com á bons germans los regidors y 'ls carnicers.

Suposém (continúa sent una suposició) que 'ls últims un cop lograda la rebaixa, diuhen als primers que no n' hi ha de fets.

¿No es veritat que 'ls regidors etjegarán una carretilla de paraulas enérgicas de aquellas que 'l Sr. Arteaga tracta de multar ab 5 ó 10 pessetas, segons sigan mes ó menos groixuda?

Per si á Gracia hagués succehit alguna cosa per l' istil (que no ho afirmo, per mes que si pot afirmarse, perque es un fet, que las tarifas de la carn van ser rebaixadas) en tot cas, al Sr. Arteaga li faltaria temps per parar l' orela per recullir blasfemias y parar la má per recullir multas.

¿Y si á Gracia sortís tot de un plegat un marqués de Cabriñana?

¿Quí sería capás de tapar la boca de aquells regidors?

Ja veu, Sr. Arteaga quants y quants perills no coren ab aixó de la blasfemia, ell y 'ls seus companys de consistori.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

1. KARADA.—A-na-gra-ma.
2. ANAGRAMA.—Avi.—Via.
3. GEROGLIFICH.—La música 's compón de notas.

Han endavinat las tres solucions los ciutadans N. Limpia botas, Macari del motillo del 10, F. Costa P., P. Mirarnau, Un Escalfa pedrissos y J. M. Pajol; n' han endavinat 2, Carriquiri, Paca del Cotó, J. Salau y M. Barba; y 1 no més, Manobre cessant, J. José y P. M. N.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Tiquis Mequis, A. Gandol, A. Sabaté del Vendrell, Car-tim, F. P. y P., A. Font, F. Lojup, S. del altre mon, Pesseta y Dos, Terror de ca'n Lara, Angelina y Amadeo, Nas de Lle; Un Baillet, C. Colon, Teneb Zerep, Daniel Rosa, Emilio Prats, J. Roger, Pepet Llonguet y J. G. Padrós.—Lo que 'ns envian aquesta semana no fa per casa.

Ciutadans Carriquiri, Emilio Prats, J. B., Galan per tot, Tres sabis, Sisquet del Full, J. Sallent, H. Vilá M., J. Sneroll, T. Aidrang G., J. Canellas, Pere Balle, Joseph Roger, S. R. Lluatench, y Romelba.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Andreuhet de Vilafranca: La composició de que parla no 'ns serveix, la zarada té també defectes de versificació que fan que no poguém aprofitarla.—Ramon Llei: Las composicions son fluietas y poch espontáneas.—Salvador Bonavia: No 'ns acaba de agradar.—Follet: Un milió de gracias: va molt bé.—Timbalier del Noya: La composició que 'ns envia no la considerem aprofitable.—J. Punxa-sarrias: Com tampech la de vosté.—Benjamin: L' article té pocas condiciones literarias.—Pep Trenyina: No 'ns fa 'l pés.—V. Andrés. Idem. Oidale: Mirarém de aprofitar alguna espurna.—J. Hernandez Llorens: Al aceptar un treball, no podém adquirir cap compromís respecte á la prioritat en la seva publicació: per lo tant la queixa que formula es de sobras.—Jeph de Jesus: Va molt bé y gracias.—J. Balaguer Soler: Está molt bé: la insertarem.—J. Ramón Felix: Es llarga, difusa é incorrecte.—Peret del Café: Vá bé.—Anton Portabella: La composició es fluiza.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—BARCELONA